ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.7.2021
COM(2021) 428 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με τις δαπάνες του ΕΓΤΕ

Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης αριθ. 4-6/2021

Πίνακας περιεχομένων

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΓΤΕ ΓΙΑ ΤΟ 2021 2

2. ΕΣΟΔΑ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΓΤΕ 2

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΓΤΕ ΓΙΑ ΤΟ 2021 3

3.1. Μέτρα παρέμβασης στην αγορά **3**

3.2. Άμεσες ενισχύσεις **4**

4. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΓΤΕ 4

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 4

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΓΤΕ ΕΩΣ ΤΙΣ 30/4/2021

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΓΤΕ ΓΙΑ ΤΟ 2021

Στις 18 Δεκεμβρίου 2020, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2021. Ο προϋπολογισμός για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) ανέρχεται σε 40 368 εκατ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε 40 354 εκατ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών. Προβλέπονται διαφορετικά ποσά για τα δύο είδη πιστώσεων λόγω της χρήσης διαχωριζόμενων πιστώσεων για ορισμένα μέτρα που εφαρμόζονται απευθείας από την Επιτροπή. Πρόκειται κυρίως για μέτρα προώθησης των γεωργικών προϊόντων και για μέτρα που αφορούν την πολιτική στρατηγική, τον συντονισμό και τον έλεγχο.

2. ΕΣΟΔΑ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΓΤΕ

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, τα έσοδα που προέρχονται από δημοσιονομικές διορθώσεις στο πλαίσιο αποφάσεων λογιστικής εκκαθάρισης και εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση και από παρατυπίες αποτελούν έσοδα για ειδικό προορισμό που διατίθενται για τη χρηματοδότηση δαπανών του ΕΓΤΕ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, τα έσοδα για ειδικό προορισμό μπορούν να καλύπτουν τις ανάγκες χρηματοδότησης οποιωνδήποτε δαπανών του ΕΓΤΕ. Όποιο μέρος των εσόδων δεν χρησιμοποιηθεί κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους μεταφέρεται αυτόματα στο επόμενο οικονομικό έτος[1].

Στον προϋπολογισμό του ΕΓΤΕ για το 2021 περιλαμβάνονται:

- οι πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις της Επιτροπής σχετικά με τις ανάγκες χρηματοδότησης για μέτρα παρέμβασης στην αγορά και για άμεσες ενισχύσεις,
- και οι εκτιμήσεις των εσόδων για ειδικό προορισμό προς είσπραξη κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Στην πρότασή της σχετικά με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του ΕΓΤΕ για το 2021, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα συνολικά αναμενόμενα έσοδα για ειδικό προορισμό. Ωστόσο, το επίπεδο των απαιτούμενων πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων υπερέβη το επιμέρους ανώτατο όριο του ΕΓΤΕ για το 2021, το οποίο καθορίζεται στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 (ΠΔΠ)[2]. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έπρεπε να καθορίσει ένα ποσοστό αναπροσαρμογής στο πλαίσιο της δημοσιονομικής πειθαρχίας που θα εφαρμόζεται στις άμεσες ενισχύσεις, ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι πιστώσεις του ΕΓΤΕ τηρούν το καθαρό υπόλοιπο του ΕΓΤΕ[3]. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή ενέκρινε τον προϋπολογισμό του ΕΓΤΕ για το 2021, λαμβάνοντας υπόψη τα εκτιμώμενα έσοδα για ειδικό προορισμό.

Κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού του 2021, βάσει των εκτιμήσεων της Επιτροπής, τα διαθέσιμα έσοδα για ειδικό προορισμό ανέρχονταν σε 619 εκατ. EUR. Δεδομένου ότι δεν αναμένονται μεταφορές από το 2020 στο 2021, εκτιμήθηκε ότι το συνολικό ποσό θα

---

[1] Το άρθρο 12 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης ορίζει ότι πιστώσεις που αντιστοιχούν σε εσωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό μπορούν να μεταφέρονται μόνο στο επόμενο οικονομικό έτος. Ως εκ τούτου, για λόγους χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, τα εν λόγω έσοδα για ειδικό προορισμό χρησιμοποιούνται γενικά πριν από τις εγκριθείσες πιστώσεις του σχετικού άρθρου του προϋπολογισμού.

[2] Αφού ελήφθησαν υπόψη οι μεταφορές μεταξύ άμεσων ενισχύσεων και αγροτικής ανάπτυξης, όπως κοινοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη.

[3] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/1801 της Επιτροπής, (ΕΕ L 402 της 1.12.2020, σ. 49).

εισπραχθεί κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους. Η Επιτροπή διέθεσε τα εν λόγω εκτιμώμενα έσοδα στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης (θέση 08 02 05 04). Το άθροισμα των εγκριθεισών πιστώσεων και των εσόδων για ειδικό προορισμό για το εν λόγω καθεστώς αντιστοιχεί σε 14 791 εκατ. EUR.

Στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης παρουσιάζεται η προσωρινή εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2021 και η σύγκρισή του με την αναμενόμενη πορεία των δαπανών.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΓΤΕ ΓΙΑ ΤΟ 2021

Στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης παρουσιάζεται η προσωρινή εκτέλεση του προϋπολογισμού για το διάστημα από τις 16 Οκτωβρίου 2020 έως τις 30 Απριλίου 2021.

Το επίπεδο εκτέλεσης συγκρίνεται με την πορεία των δαπανών του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης που δημιουργήθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

3.1. Μέτρα παρέμβασης στην αγορά

Οι πιστώσεις που απορροφήθηκαν για παρεμβάσεις στις γεωργικές αγορές ήταν ελαφρώς χαμηλότερες (-3,3 εκατοστιαίες μονάδες) από την πορεία απορρόφησης.

Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για το POSEI και τα μικρά νησιά του Αιγαίου (εκτός άμεσων ενισχύσεων) (08 02 03 01) είναι κατά 10,3 εκατ. EUR (-4,6 εκατοστιαίες μονάδες) χαμηλότερες από τις αναμενόμενες στα τέλη Απριλίου βάσει της πορείας των δαπανών. Ωστόσο, ο προϋπολογισμός αναμένεται να εκτελεστεί πλήρως έως το τέλος του οικονομικού έτους, λαμβανομένης επίσης υπόψη της εκτέλεσης τα προηγούμενα έτη.

Η εκτέλεση των δράσεων για την προώθηση των γεωργικών προϊόντων (08 02 03 02) δείχνει απόκλιση κατά -10,0 εκατοστιαίες μονάδες (-8,6 εκατ. EUR) από την πορεία απορρόφησης.

Όσον αφορά το άρθρο 08 02 03 04 του προϋπολογισμού — Προγράμματα προώθησης σε σχολεία, η εκτέλεση στα τέλη Απριλίου 2021 υστερούσε έναντι της αναμενόμενης πορείας κατά περίπου 29,5 εκατ. EUR (-14,4 εκατοστιαίες μονάδες). Αναμένεται υποεκτέλεση στο τέλος του οικονομικού έτους, κυρίως λόγω των συνεχιζόμενων επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 στην υλοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων.

Οι δαπάνες που έχουν δηλωθεί μέχρι στιγμής για τα οπωροκηπευτικά (08 02 03 06) είναι κατά 26,0 εκατ. EUR (3,0 εκατοστιαίες μονάδες) χαμηλότερες από την πορεία των δαπανών. Με βάση τις τρέχουσες προβλέψεις των κρατών μελών, οι οποίες είναι υψηλότερες από τον μέσο όρο των τριών τελευταίων ετών, αναμένεται πλήρης εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2021.

Οι δαπάνες που δηλώθηκαν για τα μέτρα δημόσιας και ιδιωτικής αποθεματοποίησης (08 02 03 10) υπερβαίνουν την αναμενόμενη πορεία κατά 57,4 εκατοστιαίες μονάδες (+5,2 εκατ. EUR). Οι δαπάνες αυτές αφορούν κυρίως ενισχύσεις για την ιδιωτική αποθεματοποίηση ελαιόλαδου που εγκρίθηκαν το 2019 και το 2020: για το οικονομικό έτος 2021, τα κράτη μέλη δήλωσαν πληρωμές προς εκκαθάριση συνολικού ύψους 28,1 εκατ. EUR. Προηγουμένως αναμενόταν ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτών των δαπανών θα πραγματοποιούνταν το 2020 και, ως εκ τούτου, δεν συμπεριλήφθηκαν στον προϋπολογισμό του 2021. Πραγματοποιήθηκαν μεταφορές ύψους 25,5 εκατ. EUR από τη θέση του προϋπολογισμού 08 02 03 04 (Προγράμματα προώθησης σε σχολεία).

3.2. Άμεσες ενισχύσεις

Οι πιστώσεις που απορροφήθηκαν για άμεσες ενισχύσεις είναι γενικά σύμφωνες με την πορεία απορρόφησης. Έως το τέλος Απριλίου 2021, τα κράτη μέλη είχαν δηλώσει συνολικά 35,5 δισ. EUR για αυτό το άρθρο του προϋπολογισμού.

Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης (08 02 05 02), την ενίσχυση για γεωργούς που εφαρμόζουν γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον (08 02 05 05) και το καθεστώς προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης (08 02 05 09) αντιστοιχούν στην πορεία απορρόφησης.

Για τον υπολογισμό της πορείας του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης (08 02 05 04) λαμβάνονται υπόψη τα έσοδα για ειδικό προορισμό. Σε αυτή τη βάση, οι δαπάνες για το εν λόγω καθεστώς μέχρι στιγμής είναι μόνο κατά 49,6 εκατ. EUR (-0,3 εκατοστιαίες μονάδες) χαμηλότερες από τις αναμενόμενες (βλ. το πλαίσιο «Μόνο για λόγους ενημέρωσης» του παραρτήματος).

Η ενίσχυση για τους γεωργούς που δραστηριοποιούνται σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς (08 02 05 06) υστερεί έναντι της αναμενόμενης πορείας κατά 6,9 εκατοστιαίες μονάδες (-0,3 εκατ. EUR). Οι δηλωθείσες δαπάνες για το καθεστώς «Ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας» (08 02 05 07) είναι κατά 138,0 εκατ. EUR (-24,0 εκατοστιαίες μονάδες) χαμηλότερες από την αναμενόμενη πορεία. Ωστόσο, οι αποκλίσεις αυτές θεωρούνται προσωρινές και τα ποσά που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό αναμένεται να εκτελεστούν προς το τέλος του έτους.

4. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΓΤΕ

Από τον πίνακα του παραρτήματος προκύπτει ότι στο τέλος Απριλίου 2021 είχαν εισπραχθεί έσοδα για ειδικό προορισμό ύψους 394,7 εκατ. EUR. Στα έσοδα αυτά περιλαμβάνονται τα εξής:

- τα έσοδα της θέσης του προϋπολογισμού 62 00 ύψους 179,3 εκατ. EUR. Πρόκειται κυρίως για τα έσοδα από διορθώσεις που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις λογιστικής εκκαθάρισης και εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, αλλά και από παρατυπίες που δηλώθηκαν από τα κράτη μέλη. Αναμένεται να εισπραχθούν επιπλέον ποσά πριν από το τέλος του οικονομικού έτους·

- τα έσοδα της θέσης του προϋπολογισμού 67 00 ανήλθαν σε 159,9 εκατ. EUR, από διορθώσεις που περιλαμβάνονταν σε αποφάσεις εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση πριν από το οικονομικό έτος 2021·

- μολονότι δεν είχε υπολογιστεί ποσό μεταφοράς κατά την έγκριση του προϋπολογισμού του 2021, τα έσοδα που μεταφέρθηκαν τελικά από το 2020 στο 2021 ανήλθαν σε 55,5 εκατ. EUR.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η προσωρινή εκτέλεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΓΤΕ για το 2021, για την περίοδο έως τις 30 Απριλίου 2021, είναι, σε σχετικούς όρους, σύμφωνη με την υπολογισθείσα πορεία των δαπανών.

Ποσό ύψους 394,7 εκατ. EUR εσόδων για ειδικό προορισμό είναι ήδη διαθέσιμο και αναμένεται η είσπραξη επιπλέον ποσών κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Επί του παρόντος, η Επιτροπή αναμένει ότι οι εγκριθείσες πιστώσεις μαζί με το ποσό των εσόδων για ειδικό προορισμό που θα είναι διαθέσιμο μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους επαρκούν για να καλύψουν όλες τις δαπάνες.